

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-27>

УДК 338

ЕКОНОМІЧНА СТАБІЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА СТІЙКОСТІ ДЕРЖАВИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ДОСЯГНЕНЬ ТА ВИКЛИКІВ

ECONOMIC STABILITY AS A BASIS FOR STATE SUSTAINABILITY IN THE CONTEXT OF MODERN ACHIEVEMENTS AND CHALLENGES

Гапєєва Ольга Миколаївна

доктор економічних наук, професор, професор кафедри,
Університет митної справи та фінансів
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6320-2775>

Вітютін Євген Юрійович

аспірант,
Університет митної справи та фінансів
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-5749-9142>

Harpieieva Olha, Vitiutin Yevhenii

University of Customs and Finance

Економічна стабільність – це стан, за якого країна здатна безперебійно функціонувати та стабільно розвиватися, незважаючи на вплив різноманітних зовнішніх загроз і проблем, що відбуваються навколо неї. Вона здатна приймати виклики та поглинати ризики, але все ще інвестувати в інфраструктуру, зберігати своє місце на глобальних ринках і утримувати гідний рівень життя для своїх громадян. Це істотний фактор, який критично впливає на життя населення. Окрім того, економічна стабільність – це показник здорової економіки, вільної від збоїв. Так, країни з нестабільною економікою не можуть залучити інвестиції та активно включитись в міжнародну торгівлю, що перешкоджає їх економічному зростанню та розвитку. Крім того, економічна нестабільність може бути причиною соціальних заворушень, політичних суперечок і навіть конфліктів між країнами. З урахуванням вищенаведеного у дослідженні визначено сутність економічної стабільності, визначено її взаємозв'язок з такою категорією, як економічна рівновага. Проаналізовано основні компоненти економічної рівноваги. Визначено значення досягнення економічної стабільності: зростання інвестицій, створення нових робочих місць, зростання довіри споживачів, активізація міжнародної торгівлі, зниження ризиків фінансових криз. Розглянуто сучасні стратегії досягнення економічної стабільності: інтелектуального збагачення, захоплення інноваціями та технологічним прогресом, інвестицій в інфраструктуру та суворого фінансового нагляду. Визначено аспекти, які необхідно враховувати при розгляді поняття економічної стабільності: глобалізація, технічний прогрес, екологічні проблеми, геополітична напруженість та конфлікти, демографічні проблеми, доступність якісної освіти та охорони здоров'я. Визначено характерні особливості економічної стабільності в контексті вимог сьогодення. Встановлено, що окрім формування економічної стабільності важливу роль відіграє також і її оцінювання. У дослідженні систематизовано індикатори економічної стабільності та розкрито сутність і значення кожного з них.

Ключові слова: економічна рівновага, глобалізація, стратегія досягнення економічної стабільності, компоненти економічної стабільності, вимірювання економічної стабільності.

Economic stability is a state in which a country is able to function smoothly and develop stably, despite the influence of various external threats and problems occurring around it. It is able to accept challenges and absorb risks, but still invest in infrastructure, maintain its place in global markets and maintain a decent standard of living for its citizens. This is a significant factor that critically affects the life of the population. In addition, economic stability is an indicator of a healthy economy, free from disruptions. Thus, countries with an unstable economy cannot attract investments and actively participate in international trade, which hinders their economic growth and development. In addition, economic instability can be the cause of social unrest, political disputes and even conflicts between

countries. Taking into account the above, the study determined the essence of economic stability, determined its relationship with such a category as economic equilibrium. The main components of economic equilibrium are analyzed. The importance of achieving economic stability is determined: investment growth, creation of new jobs, growth of consumer confidence, activation of international trade, reduction of risks of financial crises. Modern strategies for achieving economic stability are considered: intellectual enrichment, enthusiasm for innovation and technological progress, investments in infrastructure and strict financial supervision. Aspects that must be taken into account when considering the concept of economic stability are defined: globalization, technical progress, environmental problems, geopolitical tensions and conflicts, demographic problems, availability of quality education and health care. Characteristic features of economic stability in the context of today's requirements are determined. It was established that in addition to the formation of economic stability, its assessment also plays an important role. The study systematizes indicators of economic stability and reveals the essence and meaning of each of them.

Key words: economic equilibrium, globalization, strategy for achieving economic stability, components of economic stability, measurement of economic stability.

Постановка проблеми. Економічна стабільність є фундаментальним аспектом будь-якого успішного суспільства, що формує життя окремих людей, підприємств і урядів. Це основа, на якій будується стійке зростання, створення робочих місць і загальне процвітання [1].

Економічна стабільність створює відчуття безпеки та впевненості, дозволяючи окремим особам і підприємствам планувати майбутнє. Коли економіка стабільна, люди відчувають себе комфортніше, роблячи довгострокові інвестиції, наприклад, купуючи будинок або відкриваючи бізнес. Це, своєю чергою, стимулює економічну активність і стимулює зростання. Наприклад, у періоди економічної стабільності банки охочіше позичають гроші, що дозволяє підприємствам розширюватися та наймати більше працівників, що призводить до збільшення споживчих витрат і подальшого економічного зростання [2].

В умовах стрімкого інноваційного розвитку, який охоплює всі сфери функціонування держав закономірно еволюціонують і підходять до забезпечення економічної стійкості. Одні складові втрачають свою роль, інші набувають вирішального значення. Ситуація значною мірою ускладнюється поширенням різноманітних кризових явищ та процесів по всій земній кулі, які неухильно впливають на рівень економічної стійкості. Відтак, особливої актуальності набуває необхідність дослідження сучасних підходів до формування економічної стійкості з урахуванням вимог сучасності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам забезпечення стійкості економічних систем у загальному розумінні та проблем її забезпечення у період трансформації присвячені праці Амосова О., Диканя В., Маєвського В., Максимова В., Тридіда О., Димченко В., Раїцького К., Сухорукової Т., Суворова В., Коваленко В., Хруща Н. та інших. Методику

забезпечення економічної стійкості на рівні підприємства присвячені праці Раппорта А., Арнольда Г., Бріггема Ю., Дамодарана А., Колера Т., Муріна Дж., Кастера К., Брейлі А., Майерса С., Росса С., Кочеткова Є., Валдайцева С., Фролової Л., Лісніченко Н. та ін. Проте, не применшуючи вклад зазначених авторів, вважаємо, що кризові явища минулих років, які охопили весь світ підкреслили необхідність забезпечення високого рівня економічної стійкості, що потребує ґрунтовнішого дослідження.

Постановка завдання. Метою дослідження виступає аналіз сучасних підходів та стратегій забезпечення економічної стійкості, а також визначення індикаторів, на основі яких оцінюється її рівень.

Виклад основного матеріалу дослідження. У глобальній економіці, яка постійно змінюється, досягнення та підтримка економічної рівноваги є першочерговою метою як для урядів, підприємств, так і для окремих людей. Економічна рівновага служить наріжним каменем, на якому розбудовується процвітання, розширення та фінансові гарантії. Економічну рівновагу, по суті, можна пояснити як стан, у якому економіка зберігає непохитну та гармонійну траєкторію зростання, вмільо уникаючи надмірної інфляції, дефляції чи економічних спадів. Досягнення цієї тонкої рівноваги є необхідним для процвітаючої та непохитної економіки. Економічна рівновага є одним із ключових параметрів економічної стійкості й включає в себе наступні компоненти [3]:

1. Фінансова обачність. Зважена фінансова політика є основою, на якій будується економічна стабільність. Уряди повинні забезпечити розумне витрачання коштів, уникаючи надмірної заборгованості та ретельно підтримуючи стійкий фінансовий бюджет. Такий підхід служить оплотом проти інфляційних

сплесків і сприяє стабілізації загального економічного ландшафту.

2. Монетарний менеджмент. Центральні банки відіграють ключову роль у забезпеченні економічної рівноваги шляхом ретельної координації монетарної політики. Завдяки вмільому управлінню процентними ставками та пропозицією грошей центральні банки володіють засобами впливу на темпи інфляції та підтримки сталості цін.

3. Економічна різноманітність. Економічна рівновага тісно пов'язана з диверсифікацією економічних секторів. Економіка, яка може похвалитися повноцінним портфелем, та економіка, яка утримується від надмірної залежності від однієї галузі чи сектора, краще оснащена, щоб протистояти коливанням економічних циклів. Диверсифікація економіки ефективно підвищує стійкість і забезпечує довгострокову стабільність.

Кожна країна у світі прагне досягнути економічної рівноваги та стабільності оскільки вони сприяють (рис. 1):

На практиці ж кожна країна самостійно обирає, яким чином досягати економічної стабільності на основі врахування особливостей економічного розвитку, традицій та внутрішніх викликів. Вибір здійснюють з-поміж наступних стратегій досягнення економічної рівноваги:

1. Інтелектуального збагачення та розвитку трудових ресурсів. Інвестиції в інтелектуальне збагачення та формування кваліфікованих трудових ресурсів постають як однозначна необхідність. Робоча сила, яка має ерудицію та здатність до адаптації, за своєю суттю більш схильна до забезпечення основи стабільної зайнятості, яка, своєю

чергою, мудро сприяє економічній рівновазі. В цьому процесі надзвичайно важливим є наявність узгоджених зусиль між урядами та підприємствами щодо надання можливості працівникам навчатись та підвищувати свою кваліфікацію.

2. Захоплення інноваціями та технологічним прогресом. Усвідомлене сприйняття інновацій і технологічного прогресу стає основоположним у збереженні конкурентоспроможності на глобальній економічній арені. Піонерські технологічні досягнення є рушійною силою економічного розширення та підвищення продуктивності, кульмінацією яких є стабільність.

3. Інвестицій в інфраструктуру. Інфраструктура відіграє ключову роль у великому гобелені економічної рівноваги. Покращення та ретельне обслуговування інфраструктури, що охоплює сфери транспорту, зв'язку та енергетичних систем, стимулюють економічну діяльність і створюють можливості для високоприбуткової діяльності.

4. Суворого фінансового нагляду. Ефективне впровадження фінансових норм слугує запобіжником від фінансових криз. Ретельний нагляд за фінансовими установами та ринками забезпечує стримування нестабільної фінансової поведінки, таким чином пом'якшуючи потенційні чинники економічної нестабільності.

Щоб глибше заглибитися в стратегії досягнення економічної стабільності, вкрай важливо отримати всебічне розуміння сучасної глобальної економічної ситуації. Світова економіка – це заплутана мережа взаємопов'язаних держав, ринків і політики. Відтак, при розгляді

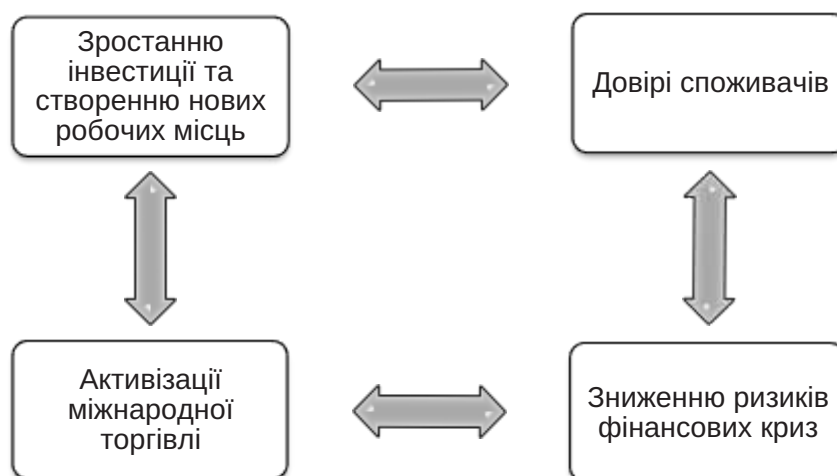

Рис. 1. Значення досягнення економічної стабільності

Джерело: розроблено авторами на основі [4]

питання економічної стійкості важливо враховувати, що глобалізація та взаємозв'язок у сучасному світі економіки глибоко переплетені. Те, що відбувається в одній частині земної кулі, може мати далекосяжні наслідки в іншому місці. Цей взаємозв'язок створює як можливості для торгівлі та співпраці, так і виклики, коли економічна криза в одній країні може швидко поширитися на інші.

Іншим аспектом, який суттєво впливає на економічну стійкість є технічний прогрес, котрий здійснив революцію в бізнесі. Якщо ще декілька десятиліть економічна стійкість забезпечувалась за рахунок наявності достатнього обсягу ресурсів, як фінансових, так і трудових, природних, то розвиток електронної комерції, тотальна автоматизація та поява цифрових валют повністю змінили індустрію та створили нові економічні перспективи. Зараз щоб досягти економічної стабільності, країни повинні використовувати новітні технології й оперативно адаптуватись до ландшафту, що постійно змінюється [5].

Останніми роками набули особливого значення екологічні проблеми, що формує собою третій аспект економічної стійкості сучасності. Зміна клімату, виснаження ресурсів і забруднення становлять значні ризики для економічної стабільності. Стійкі практики, такі як відновлювані джерела енергії та екологічна політика, мають вирішальне значення для довгострокового процвітання.

З іншого боку, економічна стійкість може бути порушена через геополітичну напруженість і конфлікти, які порушують глобальні ланцюжки постачання і фінансові ринки. Щоб подолати ці виклики, країни повинні брати участь у дипломатії, торговельних угодах і зусиллях із вирішення конфліктів [3].

З кожним роком демографічні проблеми все більше набувають критичного рівня. Зміни в демографії населення, включаючи старіння населення в одних регіонах і зростання молоді в інших тягнуть за собою економічні наслідки. Динаміка робочої сили, витрати на охорону здоров'я та програми соціального забезпечення повинні бути під прицілним фокусом керівництва держави, для того, щоб будь-які зрушення в негативний бік не вплинули на економічну стійкість.

З іншого боку доступ до якісної освіти та охорони здоров'я також є фундаментальним для економічної стабільності. Добре освічене та здорове населення є більш продуктивним і сприяє економічному зростанню. Від-

так, уряди та інституції повинні спрямовувати інвестиції в ці важливі сфери.

Так, досягнення економічної стабільності вимагає комплексного підходу, який враховує ці складні фактори. Йдеться не лише про реалізацію окремих стратегій, а й про розуміння ширшого контексту, в якому функціонують економіки.

Як показує досвід останніх років економічна стабільність може бути під загрозою через непередбачені події, такі як стихійні лиха, пандемії чи фінансові кризи. У таких умовах принципово стрімко зростає роль наявності надійної системи управління ризиками та планування на випадок надзвичайних ситуацій для пом'якшення впливу таких подій.

Більшість економістів сучасності підкреслюють, що економічна стабільність має приносити користь усім верствам суспільства. Політика інклюзивного зростання спрямована на зменшення нерівності в доходах і забезпечення спільного використання переваг економічного процвітання широким колом громадян.

Не менш важливим у контексті сучасних викликів для забезпечення економічної стабільності є адаптивність економіки. Вона включає в себе її здатність оперативно реагувати на нові виклики та адаптувати свою діяльність під нові реалії при максимальному нівелюванні негативних наслідків.

З іншого боку, враховуючи, що підприємства відіграють ключову роль в економіці вагома роль в довгостроковій економічній стабільності відводиться етичній та відповідальній бізнес-практиці, включно із корпоративною соціальною відповідальністю і справедливою трудовою практикою.

Не менш важливим при розгляді особливостей досягнення економічної стійкості є визначення індикаторів, на основі яких проводиться оцінка її рівня. Представимо перелік індикаторів на рис. 2:

Оскільки економічне зростання та стабільність тісно пов'язані між собою, економіка, що розвивається, повинна бути спочатку стабільною, а потім прогресуючою. Таким чином, основні показники макроекономічної стабільності подібні до показників економічного зростання:

1. ВВП – валовий внутрішній продукт є найважливішим макроекономічним показником. Він відображає рівень національного доходу країни. Вищий дохід відображає швидке економічне зростання.

2. Споживчі ціни – є індикатором нестачі або надлишку ресурсів, що впливає на реак-

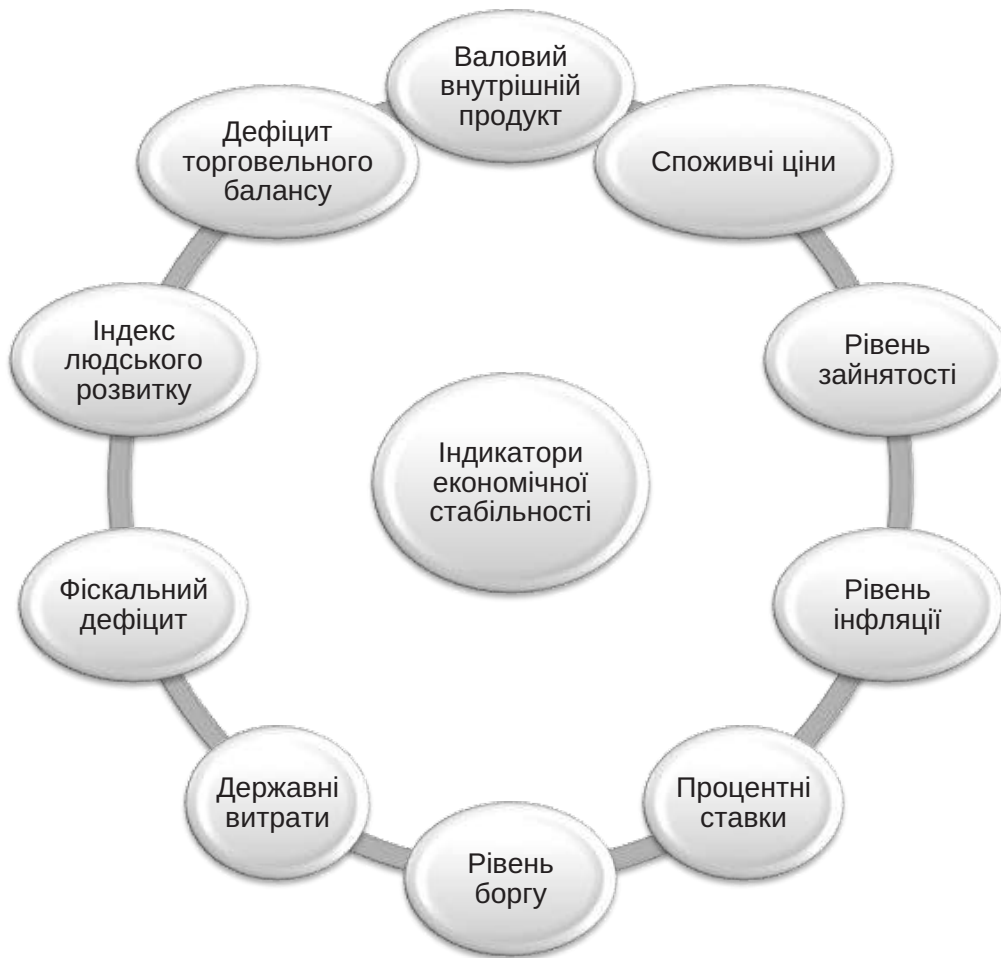

Рис. 2. Індикатори економічної стабільності

Джерело: розроблено авторами

цію споживачів та установ на мінливі ринки. Усім краще, коли споживчі ціни стабільні, що веде до економічної стабільності та зростання.

3. Рівень зайнятості – рівень зайнятості або безробіття показує ступінь економічної активності. Це кількість людей, які знаходяться без роботи та відповідно не вносять свій вклад в економіку країни.

4. Рівень інфляції – є, ймовірно, найбільш надійним показником стабільності в економіці. Помірна інфляція необхідна для економіки, але високий рівень інфляції може поставити економіку під загрозу. Крім того, висока інфляція перешкоджає або зупиняє інвестиції з інших країн, оскільки гроші та активи втрачають вартість.

5. Відсоткові ставки – низькі відсоткові ставки за запозиченнями сприятимуть зростанню споживчих витрат і заохоченню пропозиції грошей, що підтримує стабільність економіки.

6. Рівень боргу. Державний борг показує стан економіки. Борг необхідний, оскільки він

забезпечує державні витрати. Однак занадто великий борг може загрожувати економіці та порушити економічну стабільність.

6. Державні витрати. Вплив державних витрат на економічну стабільність є дуже вагомим. Уряд повинен адекватно витратити кошти в тих сферах, де потрібна зосередженість для підтримки фінансової стабільності.

7. Бюджетний дефіцит. Фіскальний дефіцит виникає, коли державні витрати перевищують доходи. Це може завдати шкоди економіці, оскільки зменшить економічні витрати. Уряд позичить кошти для фінансування дефіциту. Менший дефіцит означає кращу стабільність.

8. Дефіцит торговельного балансу відноситься до вартості імпорту над експортом. Здорова економіка повинна мати більший експорт, ніж імпорт, щоб забезпечити більше грошових потоків у країну. Однак невідповідності виникають, коли рівняння порушується.

9. ІЛР – Індекс людського розвитку показує рівень життя людей, освіту, охорону

здоров'я та загальний розвиток. Таким чином, до нього входять рівень грамотності, тривалість життя та дитяча смертність підпадають під ІЛР.

10. Практичне втілення вищезазначеного можемо відстежити на прикладі України, коли війна, яка відбувається на південному сході Європи вплинула на економічну стабільність всього світу. В першу чергу це пов'язано зі зростанням цін на енергетичні ресурси, а також на продовольство, зокрема зернові культури.

Попри активні прогнози, що економіка України обвалиться в перші місяці війни, вона вже третій рік продовжує функціонувати та виконувати свої зобов'язання, зокрема перед громадянами [8]. Це стало можливо за рахунок міжнародної фінансової підтримки та наявного позичкового ресурсу, запровадженого у перший рік війни режиму безмитної торгівлі з Європейським Союзом, Канадою та Великобританією, укладеної у 2022 році зернової угоди, підтримки влади у вигляді податкових послаблень та доступних кредитів [9]. Водночас постійні обстріли інфраструктури в Україні, які не припиняються на жоден день хоча і послаблюють економічну стабільність у поточний період, слугуватимуть основою для її зміцнення у довгостроковій перспективі за рахунок відбудови пошкоджених об'єктів вже з урахуванням інноваційних технологій. На жаль Україна у довоєнний час не володіла необхідним запасом економічної стійкості, проте досвід функціонування в умовах

війни та можливості, які ймовірно відкриються перед Україною у післявоєнний період можуть стати базою для побудови принципово нової, стійкої економіки з урахуванням актуальних вимог сучасності.

Висновки. Підсумовуючи вищенаведене, можемо побачити, що наявність великої кількості викликів, з якими стикається світ протягом останніх декількох років поставили питання економічної, стійкості на критично важливий рівень. Тотальні процеси глобалізації, цифровізації, диджиталізації суттєво змінили підходи до формування економічної стійкості. Тепер окрім екологічних, геополітичних, демографічних, соціальних факторів на економічну стабільність впливає рівень використання в економіці досягнень технічного прогресу та інновацій, рівень розвитку трудових ресурсів, обсяги інвестицій в інфраструктуру тощо.

Багато країн слідує тенденціям і утримують свою економіку на стабільному рівні, інші – намагаються використовувати всі доступні засоби для стабілізації ситуації, такі як міжнародні фінансові допомоги та позики, гранти, міжурядові угоди тощо. У поточній перспективі вони є ефективними та дозволяють уникати великої кількості негативних наслідків, проте у довгостроковому вимірі рівень економічної стабільності у світі багато в чому визначатиметься частотою та масштабами кризових явищ. Відтак, робити кроки у напрямку до посилення економічної стабільності необхідно здійснювати вже сьогодні.

СПИСОК ВИОКРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ястремська О. М., Ястремська О. О. Поняття економічної стійкості підприємства та її кількісне оцінювання. Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. URL: http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/25049/1/Стат_я_Ястремс_ка_О_Ястремс_ка_О_БИ-11-2020_%281%29.pdf (дата звернення: 02.04.2024).
2. Бардаш С. Фінансова стабільність та її значення для розвитку підприємства. Inter Conf. 2023. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/2487> (дата звернення: 02.04.2024).
3. Achieving Economic Stability. LikedIn. 2023. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/achieving-economic-stability-strategies-success-currenciesfactory> (дата звернення: 02.04.2024).
4. Importance of Economic Stability. Faster Capital. (n.d.). URL: <https://fastercapital.com/startup-topic/importance-of-economic-stability.html> (дата звернення: 02.04.2024).
5. Flood I. What Are the Benefits of Achieving Economic Stability? LikedIn. 2021. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/what-benefits-achieving-economic-stability-ilka-flood> (дата звернення: 03.04.2024).
6. Stroiko T., Kharus H. Anti-crisis management as the basis of ensuring the economic stability of enterprises. *Three Seas Economic Journal*, № 3(4), pp. 44–51. DOI: <https://doi.org/10.30525/2661-5150/2022-4-7>
7. Saravanakumar N. Economic Stability. WallStrett Mojo. 2024. URL: <https://www.wallstreetmojo.com/economic-stability/> (дата звернення: 03.04.2024).
8. Що сприяє економічній стійкості України під час війни за Незалежність. Укрінформ. 2023. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3751995-so-spriaje-ekonomichniy-stijkosti-ukraini-pid-cas-vijni-za-nezaleznist.html> (дата звернення: 03.04.2024).

9. Шварц Д. Вирватись з мороку: як виживала та змінювалась економіка України за рік війни. Інформаційне агентство УНІАН. 2023. URL: <https://www.unian.ua/economics/finance/virvatis-z-moroku-yak-vizhivala-ta-zminyuvalas-ekonomika-ukrajini-za-rik-viyini-12157020.html> (дата звернення: 03.04.2024).

REFERENCES:

1. Yastrems'ka, O. M., and Yastrems'ka, O. O. (n.d.) Poniattia ekonomichnoi stiikosti pidpriemstva ta yii kilkisne otsiniuvannia [The concept of economic sustainability of the enterprise and its quantitative assessment] *Kharkivs'kyj natsional'nyj ekonomichnyj universytet imeni Semena Kuznetsia*. Available at: http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/25049/1/Stat_ia_Yastrems_ka_O_Yastrems_ka_O_BY-11-2020_%281%29.pdf (Accessed 02 April 2024).
2. Bardash, S. (2023) Finansova stabilnist ta yii znachennia dlia rozvytku pidpriemstva [Financial stability and its significance for enterprise development]. *Inter Conf*. Available at: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/2487> (Accessed 02 April 2024).
3. Achieving Economic Stability. (2023). *LikedIn*. Available at: <https://www.linkedin.com/pulse/achieving-economic-stability-strategies-success-currenciesfactory> (Accessed 02 April 2024).
4. Importance of Economic Stability. (n.d.). *Faster Capital*. Available at: <https://fastercapital.com/startup-topic/importance-of-economic-stability.html> (Accessed 02 April 2024).
5. Flood, I. (2021). "What Are the Benefits of Achieving Economic Stability?" *LikedIn*. Available at: <https://www.linkedin.com/pulse/what-benefits-achieving-economic-stability-ilka-flood> (Accessed 03 April 2024).
6. Stroiko, T., and Kharusm H. (n.d.). Anti-crisis management as the basis of ensuring the economic stability of enterprises. *Three Seas Economic Journal*, vol. 3(4), pp. 44-51. <https://doi.org/10.30525/2661-5150/2022-4-7>
7. Saravanakumar, N. (2024). "Economic Stability". *WallStrett Mojo*. Available at: <https://www.wallstreetmojo.com/economic-stability/> (Accessed 03 April 2024).
8. Shcho spriyaiie ekonomichnii stiikosti Ukrainy pid chas viiny za Nezalezhnist. (2023) Scho What contributes to the economic stability of Ukraine during the War of Independence. *Ukrinform – Ukrinform*. Available at: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3751995-so-spriyaiie-ekonomichnij-stiikosti-ukraini-pid-cas-vijni-za-nezalezhnist.html> (Accessed 03 April 2024).
9. Shvarts, D. (2023) Vyrvatys z moroku: yak vyzhyvala ta zminiuvalas ekonomika Ukrainy za rik viiny [Escape from the darkness: how the economy of Ukraine survived and changed during the year of the war]. *Informatsijne ahentstvo UNIAN*. Available at: <https://www.unian.ua/economics/finance/virvatis-z-moroku-yak-vizhivala-ta-zminyuvalas-ekonomika-ukrajini-za-rik-viyini-12157020.html> (Accessed 03 April 2024).